

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-12/39
 Urbroj: 50301-25/05-17-5
 Zagreb, 6. srpnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
 ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	06.07.2017.
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
452-02/17-01/02	65
Uradžbeni broj:	Pril. Vrij.
50-17-04	/

P.Z. br. 148

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

- Predmet: Prijedlog zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija (predlagatelj: Klub zastupnika Živog zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade
- Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 452-02/17-01/02, urbroja: 65-17-03, od 25. svibnja 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija (predlagatelj: Klub zastupnika Živog zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru), da sljedeće

M I Š L J E N J E

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živog zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru, aktom od 24. svibnja 2017. godine, iz sljedećih razloga:

Predlagatelj inicira postupak donošenja novog Zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija (u dalnjem tekstu: Prijedlog zakona). Predlagatelj ističe da su nakon globalne finansijske krize 2007./2008. godine mnoge države uvele posebne poreze na banke.

Ovim Prijedlogom zakona, kako se navodi, planira se povećati sudjelovanje banaka u snošenju tereta najvećih društvenih problema kroz mjeru poravnane politike, kao što je to bio u slučaju u drugim državama.

Prema navodima predlagatelja osnovna karakteristika ovoga Prijedloga zakona je uvođenje posebnog poreza po stopi od 0,64% na imovinu banaka i drugih kreditnih institucija. Prikupljena sredstva iskoristila bi se, prema planu predlagatelja, za mjeru demografske obnove, a planirana prikupljena sredstva bi iznosila oko 2 milijarde i 518 milijuna kuna godišnje.

Vlada Republike Hrvatske razmotrila je navedeni prijedlog uvođenja posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija, te je mišljenja da je u Prijedlog zakona potrebno uključiti i primjerenu analizu učinka uvođenja takvog posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija s obzirom da posljedice koje bi proizašle uvođenjem novog poreznog opterećenja nisu sasvim jasne.

Uvođenjem posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija došlo bi do oporezivanja koje ne vodi računa o uspješnosti poslovanja, nego o veličini poslovnog subjekta. Time se unaprijed oduzima mogućnost poreznom obvezniku, tj. kreditnoj instituciji da uslijed pogoršanih okolnosti poslovanja smanji i svoje operativne troškove, budući da će, bez obzira na ostvareni rezultat, biti prisiljen platiti porez.

Predložena visina porezne stope iz članka 5. Prijedloga zakona djeluje previsoko i destimulirajuće za poslovanje. Nejasno je kojom metodom je predlagatelj došao do navedenog iznosa stope od 0,64%, a primjena bi bila optroćujuća za kreditne institucije – tako bi najveća banka u sustavu, Zagrebačka banka d.d., Zagreb, bila obvezna platiti iznos od 640 milijuna kuna takvog poreza što je više od 1/3 ukupno ostvarene dobiti iz 2016. godine. Koliki bi teret predstavljala takva obveza koja ne uzima u obzir poslovne rezultate kreditne institucije najbolje pokazuje usporedba s kvartalnim rezultatom za prva tri mjeseca 2017. godine kada je, uslijed povećanih rezerviranja, ista kreditna institucija prikazala gubitak od 229 milijuna kuna, no i dalje bi joj obveza po predloženom porezu oslala ista. Također, Vlada Republike Hrvatske smatra da bi se prilikom definiranja visine porezne stope trebalo voditi računa i o učincima takve stope na male i slabije kreditne institucije u sustavu.

Vlada Republike Hrvatske ističe da je uvođenje poreza na imovinu kreditnih institucija opcija koja je razmatrana zajedno s ekspertnom radnom skupinom koja je izvršila svobuhvatnu analizu poreznog sustava tijekom 2016. godine i predložila izradu cijelovite porezne reforme. Tada je procijenjeno kako bi uvođenje poreza na imovinu kreditnih institucija u ovom trenutku bio veliki rizik, jer bi mogao poskupiti kreditne plasmane poduzetnicima i građanima, a pored toga rizika uočen je trend pada kreditne aktivnosti i imovine kreditnih institucija.

Slijedom Odluke Vijeća od 22. siječnja 2013. o odobravanju pojačane suradnje u području poreza na financijske transakcije (2013/52/EU) predložena je Direktiva COM (2013) 71 od 22. travnja 2013. o provđbi pojačane suradnje u području poreza na financijske transakcije o kojoj trenutno države članice raspravljaju.

Navedenom Direktivom predlaže se potpuno novi porez na financijske transakcije, a kojega su prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji inicirale određene države članice Europske unije, a to su: Njemačka, Francuska, Italija, Austrija, Belgija, Estonija, Grčka, Španjolska, Portugal i Slovenija. Neke od tih država već imaju određene oblike poreza na imovinu banaka ili financijskog sektora, međutim zbog uočenih nedostataka inicirale su uvođenje novog poreza koji bi zamijenio sada postojeće poreze. Prema obrazloženju navedene Direktive uvođenjem predloženog poreza osiguralo bi se da financijski sektor pravedno i značajno doprinosi pokrivanju troškova krize i da se u budućnosti oporezuje pravedno u odnosu na druge sektore, da se sprijecće pretjerano rizične aktivnosti financijskih institucija, da se nadopune regulatorne mjere čiji je cilj izbjegavanje budućih kriza, kao i da se ostvare dodatni prihodi za opći proračun ili posebne ciljeve politike. Cilj navedene direktive je spriječiti poremcenje na tržištu zbog mjeru koje jednostrano poduzimaju države uvođenjem određenih poreza imajući u vidu iznimno visoku mobilnost većine financijskih institucija i transakcija.

Predloženi porez na finansijske transakcije bi obuhvatio sve finansijske institucije, a ne samo kreditne institucije. Naiče, riječ je o Prijedlogu direktive o oporezivanju finansijskih transakcija između samih finansijskih institucija, zbog toga što finansijske institucije na finansijskim tržištima zapravo ostvaruju značajne profite, pri čemu se ne bi obuhvatile transakcije s građanima i poduzetnicima.

Stoga, Vlada Republike Hrvatske smatra da je u ovom trenušku potrebno pozornost usmjeriti na prijedlog oporezivanja finansijskih transakcija prema navedenom Prijedlogu direktive umjesto uvođenja poreza na imovinu kreditnih institucija, a posebice uzimajući u obzir rizik koji se odnosi na povećanje finansijskog tereta poduzetnika i građana.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske na podržava donošenje predmetnoga Prijedloga zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s izneseni mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Željka Tufekčića, državnog tajnika u Ministarstvu financija i Antu Matijevića, pomoćnika ministra financija.

